

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en handlingsplan, med henblik på at indfase det engelske sprog som første fremmedsprog i folkeskoleuddannelsen, samt udfase det danske sprog som undervisningssprog og obligatorisk fag.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapätôK', Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke)

1. behandling

Naalakkersuisut har med interesse gennemgået beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut konstaterer, at engelsk spiller en stadig mere fremtrædende rolle i samfundet, herunder også i uddannelsessystemet. Globalisering og internationalisering stiller nye krav til elevernes sproglige kompetencer, og det er vigtigt, at vores børn og unge rustes til hverdagens muligheder.

Som det fremgår af koalitionsaftalen, skal engelskundervisningen i folkeskolen opgraderes, og jeg kan fortælle, at Departementet for Uddannelse og Uddannelsesstyrelsen allerede er i gang med at kikke på, hvordan både grønlandsk- og engelskundervisningen i folkeskolen kan styrkes. Dette vil være ensbetydende med, at dansk vil få en mindre dominerende rolle i undervisningen. Vi er samtidig bevidste om, at en sådan forandring kræver en gradvis og ansvarlig proces, som skal beskrives i en handlingsplan og med inddragelse af alle relevante parter. Før en sådan handlingsplan foreligger, påtænker Naalakkersuisut allerede initiativer på yngstetrinnet i forhold til blandt andet reduktion af fag, styrkelse af grønlandsk og ændring af dansk-faget. Det er afgørende, at der uddannes flere lærere med engelsk som linjefag frem mod at faget kan få en stærkere position i folkeskolen. Kvaliteten afhænger af, at der står kvalificerede lærere for engelskundervisningen som 1. fremmedsprog. I denne forbindelse kan det oplyses, at der på nuværende tidspunkt er i alt 29 studerende med engelsk som linjefag på tværs af de 4 årgange og på tværs af den centrale og decentrale læreruddannelse.

Oqaasileriffik har peget på væsentlige hensyn, som er nødvendige for at fastholde det grønlandske sprogs særlige status som samfundets bærende og kulturbærende sprog. Oqaasileriffik fremhæver blandt andet, at en forhastet omlægning, hvor engelsk straks indføres som første fremmedsprog og dansk samtidig udfases, kan svække det grønlandske sprogs status og anvendelse. Oqaasileriffik påpeger videre, at engelsk allerede anvendes i situationer, hvor grønlandsk burde benyttes, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for vort sprogs udvikling og status. Derfor anbefaler Oqaasileriffik, at grønlandskundervisningen i folkeskolen først styrkes markant, og at de nødvendige forudsætninger for en styrket engelskundervisning etableres, før en omlægning iværksættes. Her vil jeg gerne minde om, at de samme og lignende argumenter allerede blev fremført af sprogekspertgruppen fra 2017, hvis rapport udkom i 2018.

Det er derfor afgørende, at enhver styrkelse af engelsk i folkeskolen sker i forlængelse af en styrkelse af grønlandskundervisningen. Grønlandsk skal fortsat være fundamentet, og eleverne skal beherske deres modersmål på et solidt niveau, samtidig med at de får bedre muligheder for at tilegne sig fremmedsprog.

Naalakkersuisut vil sikre, at ændringer i sprogundervisningen sker med hensyn til ligestilling og lige adgang til uddannelse. En gradvis udfasning af dansk må ikke stille elever, der endnu ikke behersker grønlandsk eller engelsk, dårligere, og dette hensyn skal indgå i den kommende handlingsplan.

På denne baggrund fremsættes følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en handlingsplan for en styrkelse af såvel grønlandsk- som engelskundervisningen i folkeskolen med henblik på, at det grønlandske sprogs status og anvendelse styrkes og bevares. Handlingsplanen skal foreligge senest ved FM2027.”